

Nacionalni inštitut
za **javno zdravje**

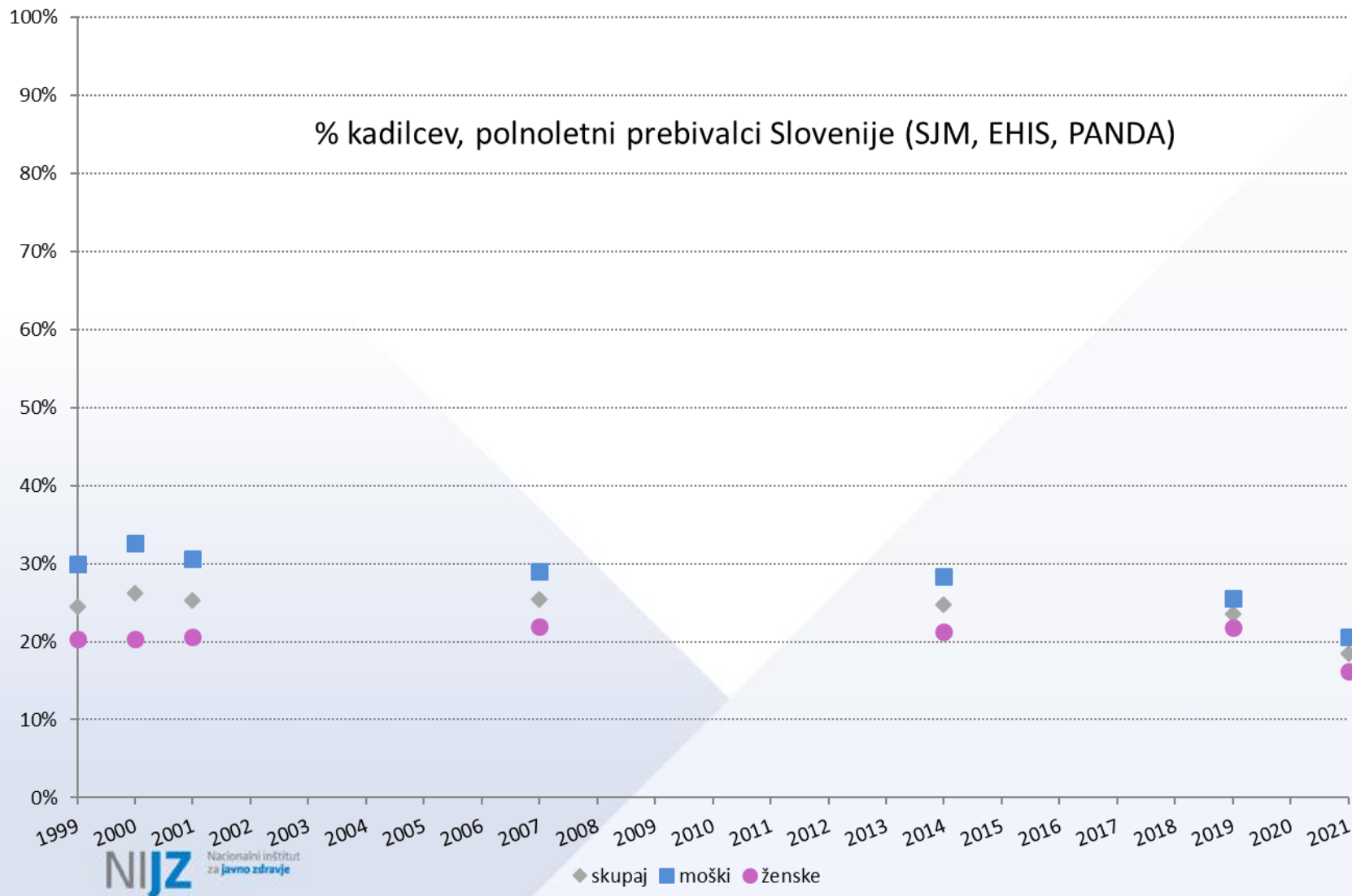
Podpora predlogu sprememb ZOUTPI - NIJZ

Helena Koprivnikar

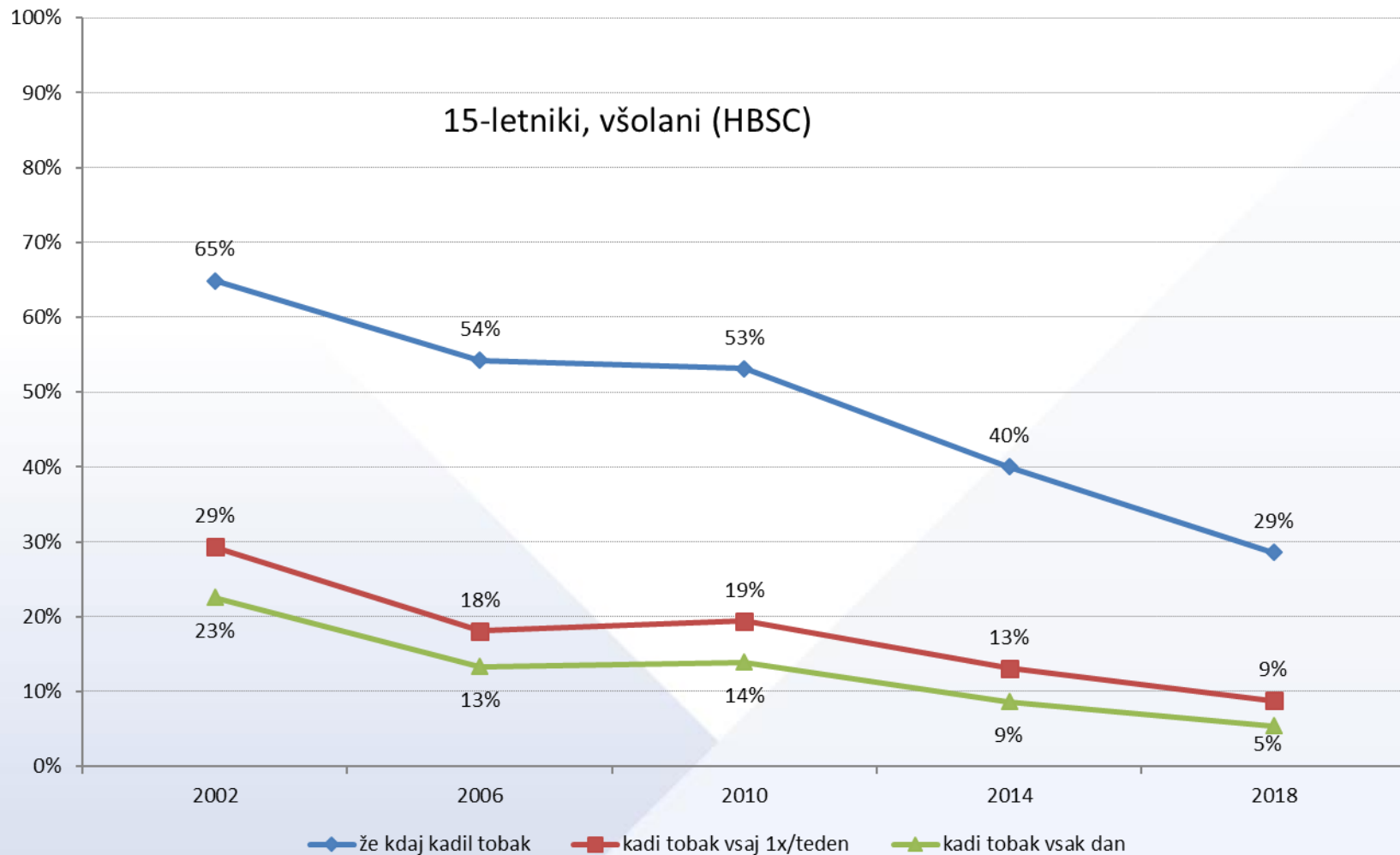
Soavtorji pri podatkih za Slovenijo: Darja Lavtar, Maruša Rehberger, Tina Zupanič
Nacionalni inštitut za javno zdravje

22. 3. 2023

Odstotek kadilcev med odraslimi se v Sloveniji znižuje

Zmanjšuje se tudi razširjenost kajenja med mladostniki v Sloveniji

Ti izdelki so zdravju škodljivi, učinki dolgoročne uporabe še niso znani

Elektronske cigarete:
pomembni kratkoročni
učinki na zdravje.

NIKOTIN

Tobačni izdelki, v katerih se segreva tobak: ni dokazov, da so manj škodljivi kot kajenje cigaret.

Nikotinske vrečke:
vsebujejo lahko zelo
visoke ravni nikotina

Zasvojenost

Nikotin je zelo zasvojljiva snov

Mladostniki so bolj kot odrasli dovzetni za zasvojljive učinke nikotina

Starost ob prvi uporabi je ključna determinanta zasvojenosti in resnosti zasvojenosti

Uporaba izdelkov z NIKOTINOM je pri mladostniku povezana s POMEMBNI MI TVEGANJI

Zvišano tveganje za začetek kajenja in kajenje cigaret

Zato je ključno, da preprečujemo uporabo izdelkov z nikotinom med otroci, mladostniki in mladimi odraslimi

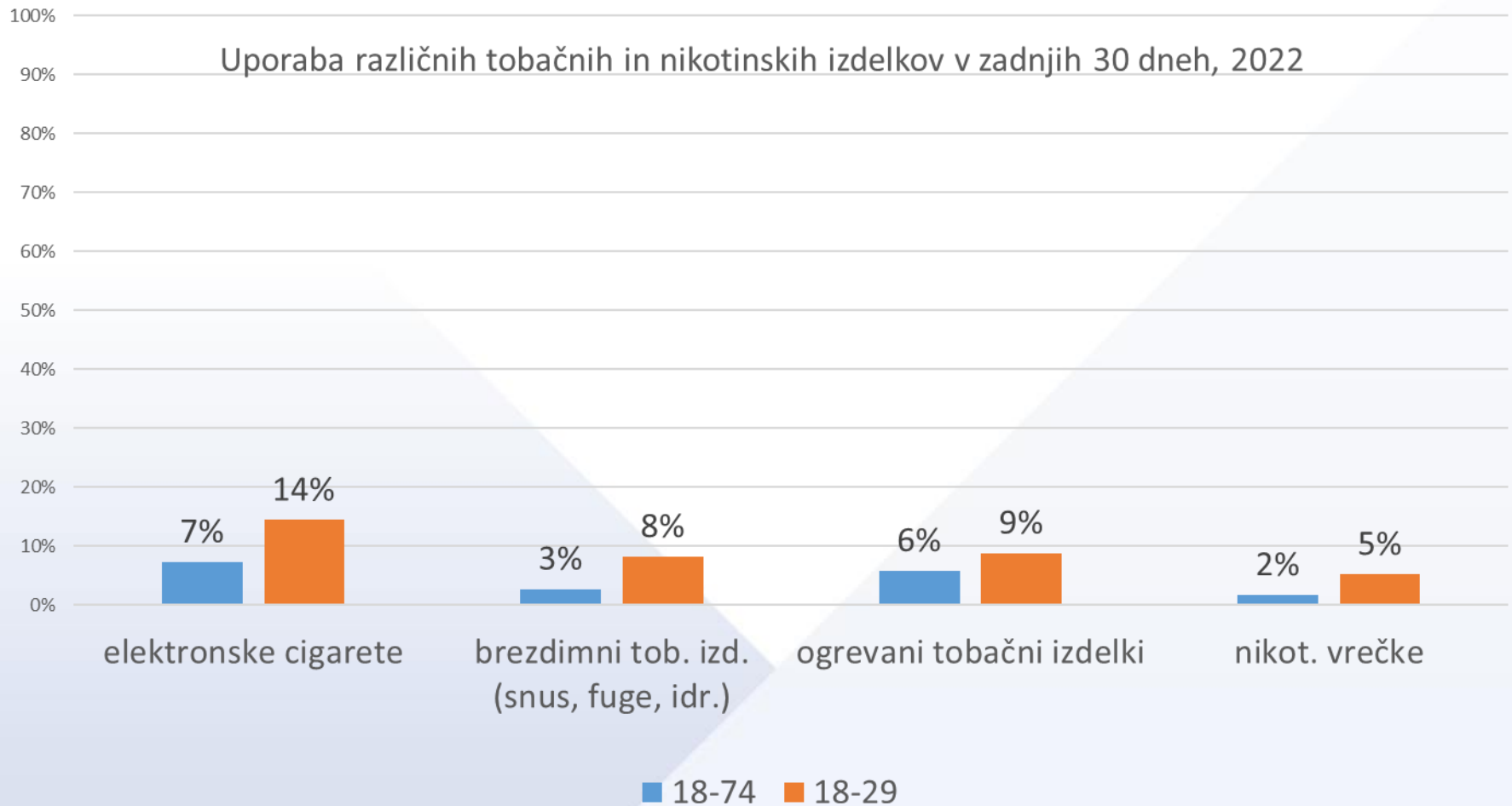
Možni so trajni škodljivi učinki na razvijajoče se možgane

Možni so škodljivi učinki na kognitivne (miselne) sposobnosti, motnje v delovnem spominu, pozornosti, razpoloženju in zaznavanju zvoka, zvečana impulzivnost, tesnoba, višje tveganje za uporabo drugih drog...

Odstotek uporabnikov je med mladostniki večinoma višji kot med odraslimi (2021)

Odstotek uporabnikov je v mlajših starostnih skupinah večinoma višji kot med odraslimi (2022)

Odrasli:

- Vzdrževanje zasvojenosti in izpostavljenosti škodljivim snovem
- Relaps h kajenju
- Dvojna raba

Arome v elektronskih cigaretah

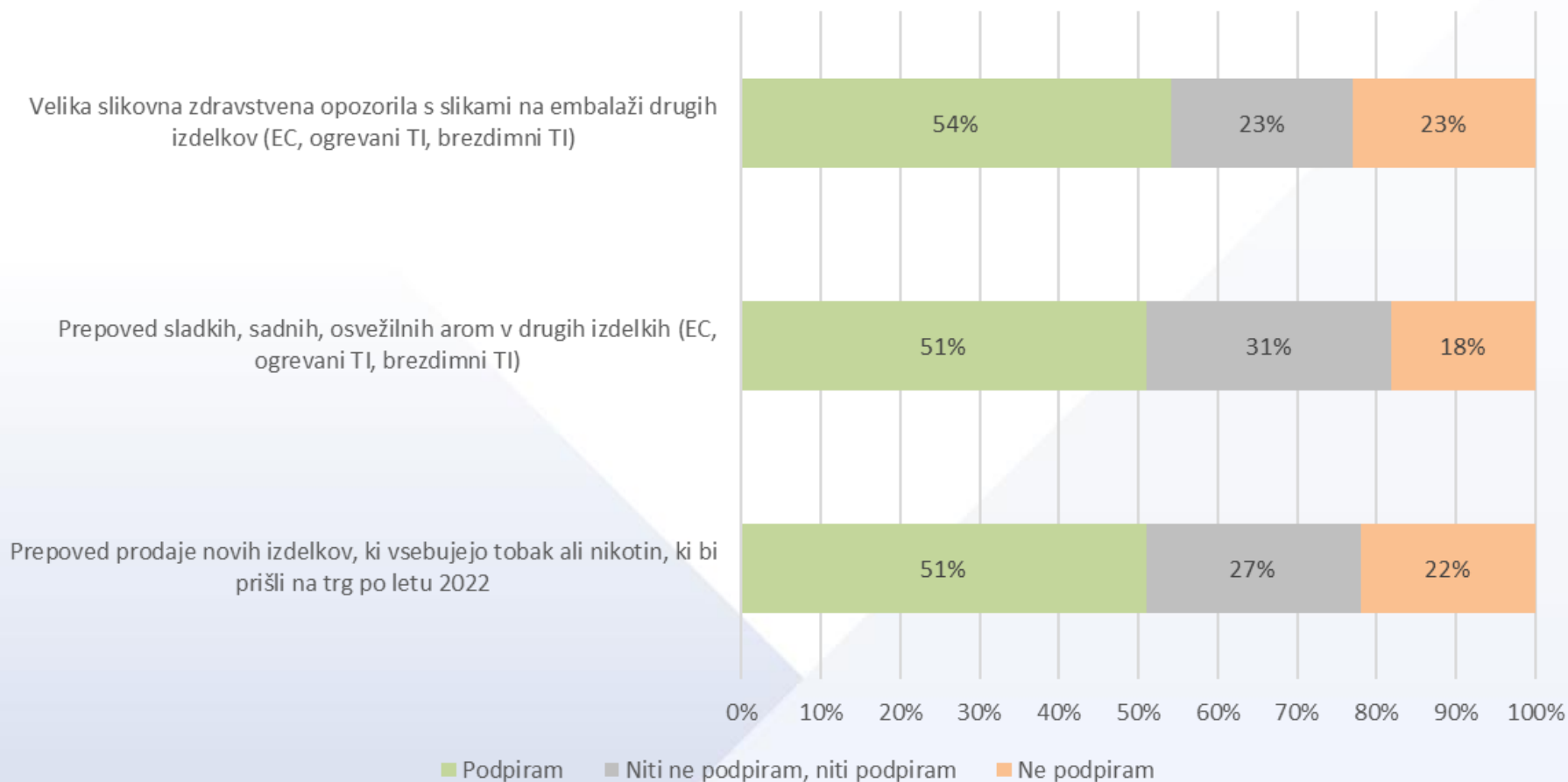
- Najpogostejši ali eden najpogostejših razlogov za poskušanje, začetek uporabe in (redno) uporabo EC.
- Zmanjšajo neprijetne učinke nikotina ob vdihavanju aerosola (ostrino, grenkobo) in povečajo privlačnost EC.
- EC z aromami so zaznane kot manj škodljive za zdravje.
- Prisotnost arom v tekočinah EC je zaskrbljujoča, saj arome niso ustrezno raziskane glede škodljivih posledic za zdravje.
- Varnost ob zaužitju arom ne pomeni, da so varne tudi pri vdihavanju.

Na NIJZ podpiramo predlog sprememb ZOUTPI

- Prepoved arom v elektronskih cigaretah
- Prepoved značilnih arom v ogrevanih tobačnih izdelkih
- Vključitev nikotinskih vrečk v zakonodajo
- Sistem odobritve novih tobačnih in nikotinskih izdelkov
 - Zmanjševanje uporabe, predvsem med mladostniki
 - Zaščita zdravja
- Ukinitev kadilnic
 - Popolna zaščita pred tobačnim dimom
 - Predolgo prehodno obdobje
- Ukrepi za učinkovitejši nadzor prodaje preko spleta
 - Zmanjšanje dostopnosti

Podpora ukrepom je znatna (dec. 2022)

Podpora polnoletnih anketirancev, dec. 2022 (n=1014)

Ključni dodatni ukrepi

- **Znatno zmanjšanje števila in vrst prodajnih mest tobačnih in povezanih izdelkov ter omejitve njihove lokacije**

- V Sloveniji imamo visoko število prodajnih mest tobačnih in povezanih izdelkov, okoli 6000.
- 1 prodajno mesto na 304 prebivalce, stare 15 let in več.
- Mladi zaznavajo, da so tobačni izdelki in elektronske cigarete zlahka dostopni.

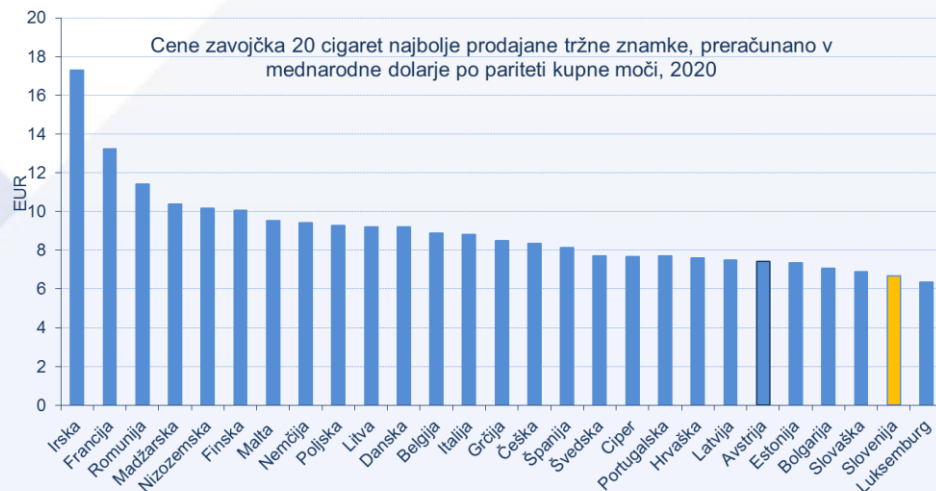
- Razširitev prepovedi značilnih arom na vse tobačne in povezane izdelke

- Prepoved prodaje tobaka za žvečenje in njuhanje

- Širjenje okolij brez tobaka na polodprte in odprte prostore

- Vedno več podatkov kaže, da je izpostavljenost tobačnemu dimu lahko znatna tudi v odprtih in polodprtih prostorih, v katerih se kadi.

- **Cene tobačnih in povezanih izdelkov**

Podpora tem ukrepom je prav tako znatna (dec. 2022)

Podpora polnoletnih anketirancev, dec. 2022 (n=1014)

